

คำแนะนำการปฏิบัติงานในการเคลื่อนย้ายผู้ประสบอุทกภัย

ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

1 ผู้ปฏิบัติงาน

- 1.เตรียมร่างกายให้แข็งแรง
- 2.เตรียมชุดอุปกรณ์ความปลอดภัยให้พร้อม
- 3.ตรวจเช็คร่างกายหลังปฏิบัติงาน

2 ทรัพยากร

- 1.จัดเตรียมยานพาหนะ รถ เรือสำหรับปฏิบัติการด้านโควิด - 19
- 2.จัดพ่นฆ่าเชื้อทำความสะอาดสม่ำเสมอ

3 สถานที่ (สำหรับผู้ประสบภัย)

- 1.เตรียมพื้นที่ปลอดภัยรองรับการเคลื่อนย้าย
- 2.แยกสถานที่สำหรับผู้ป่วย
- 3.ปฏิบัติตามมาตรการสาธารณสุข

4 เสริมสร้างภารกิจ

- 1.ทำความสะอาดร่างกาย/ยานพาหนะ
- 2.บันทึก Timeline
- 3.กักตัวตามมาตรการสาธารณสุข

คำแนะนำการปฏิบัติงานในการเคลื่อนย้ายผู้ประสบอุทกภัย ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

1. การเตรียมพร้อมก่อนปฏิบัติงาน

1.1 ศึกษาและตรวจสอบข้อมูลเพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการ ได้แก่ ข้อมูลด้านสาธารณสุข การระบาดของพื้นที่ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดและควบคุมเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ของพื้นที่ เส้นทางปฏิบัติงานในการเคลื่อนย้ายหรือลำเลียง

1.2 พิจารณากำหนด จำนวน ประเภท ชนิด ของกำลังพล วัสดุเครื่องมืออุปกรณ์ และเครื่องจักรกลสาธารณสุขให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ

1.3 การจัดชุดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานแบบทีม ให้จัดเจ้าหน้าที่อยู่ประจำทีมเดิมโดยไม่ต้องไม่สลับตัวเจ้าหน้าที่หมุนเวียนทีมกัน

1.4 การเตรียมพร้อมของเจ้าหน้าที่

1.4.1 ตรวจสอบวัดอุณหภูมิของเจ้าหน้าที่และทำแบบคัดกรองโควิดก่อนปฏิบัติงาน หากมีอาการไข้ (อุณหภูมิเกิน 37.5 องศา) หรือมีอาการไอ เจ็บคอ ให้งดออกปฏิบัติงาน

1.4.2 เตรียมอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE) สำหรับเจ้าหน้าที่เข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบอุทกภัยและเป็นพื้นที่เสี่ยงการระบาดของโรคโควิด-19 โดยพิจารณาตามความเสี่ยง ดังนี้

- 1) ชุดป้องกันการติดเชื้อแบบเต็มตัว (FULL PPE)
- 2) หน้ากากอนามัยทางการแพทย์ หรือแบบชนิด N95
- 3) แว่นครอบตา หรือหน้ากากป้องกันชนิดใสแบบเต็มหน้า (Face Shield)
- 4) ถุงมือทางการแพทย์ (Medical Gloves)
- 5) ถุงพลาสติกคลุมขา (Leg Cover)
- 6) รองเท้าบูท
- 7) ถุงขยะติดเชื้อ
- 8) ชุดฉีดสเปรย์แอลกอฮอล์ 75 % / น้ำยาทำความสะอาด
- 9) เครื่องวัดอุณหภูมิแบบพกพา ระบบอินฟราเรด

1.4.3 กรณีต้องปฏิบัติงานต่อเนื่องหลายวัน ให้ประเมินจำนวนวันที่ต้องปฏิบัติงานและจัดเตรียมเครื่องใช้และวัสดุประเภทใช้ครั้งเดียว อาทิเช่น ชุดป้องกัน หน้ากาก ถุงมือ ให้เพียงพอสำหรับปฏิบัติงานสำหรับอุปกรณ์ที่สามารถใช้ซ้ำได้ อาทิเช่น รองเท้าบูท แว่นครอบตา ให้ทำความสะอาดด้วยสบู่และแอลกอฮอล์ทุกครั้งหลังเสร็จสิ้นภาระกิจประจำวัน โดยพื้นที่ใส่อุปกรณ์ต้องแยกจากพื้นที่ถอดอุปกรณ์อย่างชัดเจน

1.5 การเตรียมพร้อมเครื่องจักรกลสาธารณสุข

1.5.1 จัดเตรียมยานพาหนะเป็นการเฉพาะสำหรับ รับ-ส่ง ประชาชนที่เป็นผู้ติดเชื้อและที่มีความเสี่ยงติดเชื้อที่ใช้ในการขนย้ายผู้ติดเชื้อ/ผู้ที่มีความเสี่ยง โดยไม่ใช้ยานพาหนะดังกล่าวปะปนกับยานพาหนะรับส่งปกติ จนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) จะคลี่คลาย ได้แก่

- 1) รถปฏิบัติการเคลื่อนย้าย (O3E) ศูนย์ ปภ. เขตละ 2 คัน
- 2) จัดเตรียมเรือท้องแบนพร้อมเครื่องยนต์ (29A) ศูนย์ ปภ. เขตละ 3 ลำ

1.5.2 กำหนดพื้นที่ควบคุมชำระล้าง สำหรับยานพาหนะ เครื่องจักรกลสาธารณสุข และเครื่องมืออุปกรณ์ จัดระบบชำระล้าง ระบบทำความสะอาด เป็นพื้นที่เปิดโล่ง อากาศถ่ายเทสะดวกสามารถรับแสงแดดโดยตรง และกำหนดเป็นพื้นที่ควบคุมสำหรับเข้าและออกจากพื้นที่

1.5.3 ยานพาหนะจะต้องผ่านขั้นตอนการทำความสะอาด และควรวี้นระยะหรือพักรถหลังทำความสะอาดอย่างน้อย 2 ชั่วโมงก่อนนำไปใช้งาน

1.5.4 ติดสัญลักษณ์หรือป้ายบอก ว่ารถเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยได้รับการทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว

1.5.5 จัดเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ สำหรับการปฏิบัติในรถ เช่น แอลกอฮอล์สำหรับล้างมือ หน้ากากอนามัย ถุงขยะติดเชื้อ ถุงมือทางการแพทย์ เป็นต้น

1.6 กำหนดเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ทางการแพทย์ สำหรับรถปฏิบัติการเคลื่อนย้ายผู้ประสพภัย พร้อมอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนย้ายผู้ติดเชื้อส่งโรงพยาบาล โรงพยาบาลสนาม หรือศูนย์พักคอย Isolation Community โดยให้แยกการใช้งานยานพาหนะเคลื่อนย้ายฯ (ผู้ติดเชื้อ) ออกจากยานพาหนะเคลื่อนย้ายฯ (ปกติ) จนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) จะคลี่คลาย

1.7 รายงานความพร้อมต่อผู้บังคับบัญชาก่อนออกปฏิบัติการ

1.8 ประสานงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดหรืออำเภอ เพื่อลงทะเบียน รายงานตัว (Check-in) แจ้งการเดินทาง และช่องทางการประสานงาน ก่อนเข้าสู่พื้นที่ปฏิบัติงาน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

เมื่อได้รับมอบหมายภารกิจในการขนย้าย/อพยพประชาชน หรือผู้ป่วยโควิด-19 ที่ประสพภัย ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ให้ประสานสอบถามเพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการอพยพให้ครบถ้วน รายละเอียดตามแผน ซึ่งสาธารณสุขจังหวัดกำหนด อาทิเช่น

2.1.1 ประเภทของผู้อพยพที่ให้ดำเนินการอพยพเป็นประเภทใด เช่น เป็นผู้ที่ไม่ติดเชื้อ เป็นผู้สังเกตอาการ หรือ เป็นผู้ป่วยโควิดอยู่ในระดับใด (เขียว เหลือง แดง) รวมถึงจำนวนของผู้อพยพ เป็นต้น

2.1.2 ประเภทของสถานที่ให้ดำเนินการอพยพเป็นประเภทใด (โรงพยาบาล โรงพยาบาลสนาม ศูนย์พักคอย Community Isolation หรือ Home Isolation)

2.1.3 สถานที่ที่เป็นต้นทางและปลายทางคือที่ใด การกำหนดจุดรับ – ส่ง และเส้นทางที่ปลอดภัย

2.1.4 จุดจอดหรือจุดปลอดภัยในการลำเลียงที่กำหนดไว้อยู่บริเวณใดในพื้นที่ดังกล่าว

2.1.5 ลักษณะของประเภทงานที่ให้ดำเนินการเป็นอย่างไร เช่น การอพยพประชาชน การลำเลียงสิ่งของ เป็นต้น โดยมีลักษณะความเสี่ยงของภารกิจและข้อแนะนำในการปฏิบัติตัว ดังนี้

ระดับความเสี่ยง		ตัวอย่างภารกิจ	การปฏิบัติตัวในการป้องกันตนเอง
ความเสี่ยงน้อย	- อยู่ห่างจากผู้กักตัวมากกว่า 1 เมตร หรือน้อยกว่า 1 เมตร แต่ไม่มีการสัมผัสกับผู้กักตัว/ สิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อนเชื้อ และใช้เวลานั้นมาก	- ขับรถขนส่งอพยพประชาชนที่ไม่เป็นผู้ติดเชื้อ - ปฏิบัติงานขนส่งสิ่งของอุปโภค บริโภค ถุงยังชีพ - การลำเลียงสิ่งของโดยมีการเว้นระยะห่าง	- ล้างมือบ่อยๆ - สวมหน้ากากอนามัยทางการแพทย์ - หน้ากากป้องกันชนิดใสแบบเต็มหน้า (Face Shield)
ความเสี่ยงปานกลาง	- ปฏิบัติงานในพื้นที่ปิดหรือแออัด - อยู่ห่างจากผู้กักตัวน้อยกว่า 1 เมตร นานกว่า 15 นาที	- ขับรถขนส่งอพยพประชาชนกลุ่มเสี่ยงมาตรวจเชื้อ	- ล้างมือ - สวมหน้ากากอนามัยทางการแพทย์ - แว่นครอบตา / หน้ากากป้องกันชนิดใสแบบเต็มหน้า (Face Shield) - ถุงมือทางการแพทย์

ระดับความเสี่ยง	ตัวอย่างภารกิจ	การปฏิบัติตัวในการป้องกันตนเอง
<p>ความเสี่ยงสูง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการสัมผัสผู้ป่วย หรือ สิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อนเชื้อ 	<ul style="list-style-type: none"> - ขนส่งอพยพประชาชนที่ติดเชื้อโควิด - การทำความสะอาดพื้นที่ - การเก็บขยะ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำความสะอาดร่างกาย - FULL PPE - สวมหน้ากาก N95 - หมวกคลุมผม - แว่นครอบตา / หน้ากากป้องกันชนิดใสแบบเต็มหน้า (Face Shield) - ถุงมือทางการแพทย์ - รองเท้าบูท

2.2 ให้เจ้าหน้าที่สวมใส่และถอดชุดอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (PPE) ให้ถูกต้องตามมาตรฐาน (อ้างอิง คู่มือปฏิบัติการ สำหรับชุดปฏิบัติการพิเศษ SCOT (Special COVID-19 Operation Team) สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

2.3 การสังเกตอาการ/การคัดกรองเบื้องต้นของผู้ประสพภัยที่เข้าให้ความช่วยเหลือ อาทิ การวัดอุณหภูมิโดยใช้เครื่องวัดอุณหภูมิ การสังเกตอาการไอ/จาม เป็นต้น หากผู้ปฏิบัติงานเห็นว่ามีความเสี่ยงให้พยายามรักษาระยะห่าง แต่หากเป็นกรณีเร่งด่วน ให้ตรวจสอบชุด PPE ของตนเองว่าสวมใส่ได้อย่างถูกต้องมิดชิด ก่อนให้ความช่วยเหลือผู้ประสพภัย

2.4 ในการปฏิบัติการเคลื่อนย้ายด้วยรถปฏิบัติการเคลื่อนย้าย กรณีที่มีความเสี่ยงสูง ให้ขับรถไปยังจุดจอดปลอดภัยที่กำหนดไว้ ให้เจ้าหน้าที่ขับรถและเจ้าหน้าที่ประจำรถ ไม่ต้องลงจากรถ ทำการดับเครื่องยนต์และรอให้ผู้อพยพขึ้นรถให้เรียบร้อย เมื่อเจ้าหน้าที่สนามลำเลียงผู้อพยพขึ้นรถเรียบร้อยแล้วให้ส่งสัญญาณให้เจ้าหน้าที่ขับรถรับ จากนั้นนำส่งผู้ประสพภัยจากต้นทางไปยังปลายทางด้วยความปลอดภัย กรณีที่มีความเสี่ยงปานกลาง ให้ช่วยอำนวยความสะดวกในการขนย้ายพอสมควร กรณีที่มีความเสี่ยงน้อย สามารถช่วยเหลือให้การลำเลียงขึ้น-ลงรถได้

2.5 ในการปฏิบัติการเคลื่อนย้ายด้วยเรือ ให้เจ้าหน้าที่ขับเรือและเจ้าหน้าที่ประจำเรือ ให้ระมัดระวังการสัมผัสใกล้ชิด และเว้นระยะห่างจากผู้อพยพเท่าที่จะทำได้ เมื่อผู้อพยพประจำที่นั่งเรียบร้อยแล้วให้นำส่งยังท่าจอดเรือพื้นที่ปลายทางที่กำหนดไว้

2.6 พื้นที่ปลายทางที่นำส่ง ซึ่งเป็นโรงพยาบาล โรงพยาบาลสนาม หรือศูนย์พักคอย Community Isolation หรือ Home Isolation ให้ระบุจุดจอดพาหนะที่ชัดเจน และประสานการจัดเจ้าหน้าที่ในการช่วยเหลือลำเลียงผู้อพยพออกจากยานพาหนะ (ยกเว้น Home Isolation ที่เจ้าหน้าที่ต้องคอยช่วยอำนวยความสะดวก)

ในทางกลับกัน กรณีได้รับการฝึกในการอพยพผู้ประสพภัย พื้นที่ต้นทาง ออกจากโรงพยาบาล โรงพยาบาลสนาม หรือศูนย์พักคอย Community Isolation หรือ Home Isolation ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ให้ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบเส้นทาง และพื้นที่เป้าหมายในการลำเลียงผู้ประสพภัย พร้อมทั้งสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันตนเอง (PPE) และปฏิบัติตามตามแนวทางข้อ 2.2 และข้อ 2.3 โดยเคร่งครัด รวมถึงประสานการจัดเจ้าหน้าที่ในการช่วยเหลือลำเลียงผู้อพยพขึ้นยานพาหนะด้วย

2.7 ผู้อพยพจะต้องสวมใส่หน้ากากอนามัยทุกคนก่อนลำเลียงขึ้นยานพาหนะ และหากผู้อพยพมีอาการผิดปกติ หรือมีเหตุฉุกเฉินขณะเดินทาง ให้ประสานทีมสาธารณสุข หรือสายด่วน 1669 หรือสายด่วน 1330

2.8 การปฏิบัติงานที่จำเป็นหรือมีโอกาสที่ต้องสัมผัสใกล้ชิดผู้ติดเชื้อ COVID-19 เจ้าหน้าที่ต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (FULL PPE) ตลอดการปฏิบัติงาน และเปลี่ยนอุปกรณ์สวมใส่ทุกครั้งตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

- 2.9 ใช้ระบบสื่อสารทางโทรศัพท์แทนการพูดคุยโดยตรงขณะปฏิบัติงาน
- 2.10 หากมีอาการป่วยขณะปฏิบัติงาน ให้หยุดงานทันที และรีบไปโรงพยาบาล พร้อมแจ้งประวัติการสัมผัสคลุกคลีกับผู้กักตัว/กลุ่มเสี่ยงให้แพทย์และพยาบาลทราบ เพื่อตรวจวินิจฉัยและรักษาต่อไป
- 2.11 กรณีที่จะต้องทำงานหลายวันติดต่อกัน ให้ทำงานได้ต่อเนื่องไม่เกิน 14 วัน
- 2.12 รายงานการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชาเป็นระยะ หรือตามวงรอบการรายงาน

3. ภายหลังจากปฏิบัติงาน

- 3.1 ประสานงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดหรืออำเภอ เพื่อรายงานตัว (Check-out)
- 3.2 วางแผนการเคลื่อนย้ายกำลังและการส่งกลับ กำหนดเวลาและเส้นทางในการเดินทางกลับสู่หน่วยงานต้นสังกัด
  - 3.2.1 กรณีที่ระยะทางไม่ไกลและใช้เวลาในการเดินทางน้อย ให้นำเครื่องจักรรถกลับสู่ต้นสังกัดทันที โดยมีให้จอดแวะที่ใด
  - 3.2.2 กรณีที่ระยะทางไกลและใช้เวลาในการเดินทางนาน เจ้าหน้าที่อาจแวะจอดเพื่อพักรถหรือพักรับประทานอาหาร ให้จอดบริเวณที่ราชการกำหนด เช่น ศูนย์พักรถที่กองบังคับการตำรวจทางหลวงกำหนด หรือเลือกจุดจอดที่ห่างไกลจากบริเวณชุมชน เป็นต้น (การขับรถได้ต่อเนื่องกันต้องไม่เกิน 4 ชั่วโมง และเมื่อครบแล้วต้องหยุดพักอย่างน้อย 30 นาที)
- 3.3 สำหรับเจ้าหน้าที่
  - 3.3.1 หลังปฏิบัติงานให้ถอดอุปกรณ์ป้องกันตนเองอย่างถูกวิธีในพื้นที่ที่กำหนด และทิ้งลงในถุงขยะติดเชื้อ ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ นานอย่างน้อย 1 นาที หรือแอลกอฮอล์เข้มข้น 70% เช็ดทำความสะอาดอย่างน้อย 30 วินาที และเมื่อกลับสู่ที่พักแล้วให้อาบน้ำทำความสะอาดร่างกายทันที
  - 3.3.2 กรณีปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบสาธารณสุขภัยที่มีผู้ติดเชื้อ COVID - 19 หรือมีความเสี่ยงสูงในการได้รับเชื้อ COVID - 19 ต้องทำการตรวจหาเชื้อด้วยวิธี Antigen Test Kit (ATK) หลังปฏิบัติงาน 3 วัน และตรวจซ้ำอีกครั้งหลังปฏิบัติงาน 15 วัน
  - 3.3.3 หลังเสร็จสิ้นภารกิจให้กักตัว 14 วัน และรายงานสุขภาพต่อผู้บังคับบัญชาเป็นประจำทุกวัน
  - 3.3.4 หากในขณะที่ปฏิบัติงานได้สัมผัสผู้ที่มีความเสี่ยงสูง ให้รายงานต่อหัวหน้างานตามลำดับและเฝ้าระวังสังเกตอาการตนเอง หากมีอาการไข้ ($\geq 37.5^{\circ}\text{C}$) ร่วมกับอาการทางเดินหายใจ เช่น ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ ให้รีบไปโรงพยาบาลทันทีพร้อมแจ้งประวัติการสัมผัสคลุกคลี กับผู้กักตัว/กลุ่มเสี่ยงให้แพทย์และพยาบาลทราบ เพื่อตรวจวินิจฉัยและรักษา
  - 3.3.5 หากตรวจพบเชื้อ COVID - 19 ให้ดำเนินการตามมาตรการสาธารณสุข
- 3.4 สำหรับเครื่องจักรรถสาธารณสุข
  - 3.4.1 นำยานพาหนะที่ใช้งานแล้ว รวบรวมกลับไปยังพื้นที่ควบคุมชำระล้าง เพื่อชำระล้างโดยฉีดพ่นด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ให้ทั่วพื้นที่บริเวณ ให้ชำระล้างเครื่องจักรรถสาธารณสุขทุกชิ้นก่อนนำไปใช้งานอีกครั้ง อย่างน้อย 1 วัน/ครั้ง
  - 3.4.2 ติดเครื่องหมายหรือแสดงสัญลักษณ์ให้ทราบว่าเครื่องจักรได้ผ่านการทำความสะอาดแล้ว และมีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานครั้งต่อไป จากนั้นนำจอดจัดเก็บยังจุดจอดที่กำหนดและรักษาความสะอาดอยู่เสมอ
- 3.5 จัดทำบันทึกการเดินทางและการติดต่อบุคคล (Timeline) ข้อสังเกตและความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน รายงานด้านสุขภาพของเจ้าหน้าที่และด้านการดูแลรักษาเครื่องมือเครื่องจักรที่นำไปใช้งาน

